

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

PROCESUL-VERBAL nr. 39

al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 20 octombrie 2023, ora 11:00
mun. Chișinău

TOTAL MEMBRI PREZENȚI: 6
TOTAL DECIZII ADOPTATE: 14
DECIZII ANEXATE: 326-339

PREȘEDINTA ȘEDINȚEI: Liliana VIȚU-EȘANU.

MEMBRII PREZENȚI: Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

MEMBRII ABSENȚI: Orest DABIJA.

SECȚIA ASISTENȚĂ CONSILIU: Olimpia MORARU (șef SAC).

SECȚIA JURIDICĂ: Grigore CHIȚANU (șef SJ).

INVITAȚI: M. Bucătaru (PP „MAN”), A. Zaharova („Elita TV”).

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat caracterul deliberativ al ședinței și a pus la vot aprobarea deschiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată deschisă.

Propuneri la ordinea de zi:

- 1) Solicitare din partea DLF de a exclude de pe ordinea de zi subiectul *Cu privire la anunțarea concursului pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio disponibile;*
- 2) Solicitare din partea DCSMA de a include pe ordinea de zi subiectul suplimentar *Cu privire la examinarea rezultatelor controlului dispus prin Decizia nr. 325 din 13 octombrie 2023;*
- 3) Solicitare din partea SJ de a include pe ordinea de zi subiectele suplimentare: *Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la instituirea sărbătorii „Ziua Națională a Radioului” și Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1340/2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova;*

4) La subiectul Diverse:

Propuneri din partea membrului CA, Ruslan Mihalevschi, de a include pe ordinea de zi subiectele:

- *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor licenței de emisie de către furnizorul de servicii media „TV ENTERTAINMENT PLUS” SRL;*
- *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, ale art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 de către serviciile media audiovizuale de televiziune;*
- *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către serviciul media audiovizual de televiziune „ITV”;*
- *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 de către serviciul media audiovizual de televiziune „ITV”.*

Propunere din partea membrului CA, Eugeniu Rîbca, de a avea o intervenție în contextul prezentării de către Centrul pentru Jurnalism Independent a unui raport de monitorizare;

Propuneri din partea președintei CA, Liliana Vițu-Eșanu, de a include pe ordinea de zi subiectele:

- *Cu privire la dispunerea controlului întru identificarea activității de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului și a respectării prevederilor art. 17 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018;*
- *Cu privire la dispunerea controlului privind transmisiunea unui serviciu media audiovizual de televiziune fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului.*

*Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței,
a pus la vot ordinea de zi cu modificările acceptate, după cum urmează:*

ORDINEA DE ZI APROBATĂ:

1) Cu privire la reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 (perioada monitorizată 09-15 octombrie 2023)

Raportor: Stețcaia Victoria, șef adjunct DCSMA

2) Cu privire la rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, ca urmare a sesizării dlui Ion Ceban

Raportor: Stețcaia Victoria, șef adjunct DCSMA

3) Cu privire la examinarea rezultatelor controlului dispus prin Decizia nr. 325 din 13 octombrie 2023

Raportor: Stețcaia Victoria, șef adjunct DCSMA

4) Cu privire la examinarea cererii de prelungire a licenței de emisie eliberate furnizorului de servicii media Cooperativa „MOLODOSTI”

Raportor: Habravan Irina, consultant superior DLF

5) Cu privire la revocarea dreptului de utilizare a unui slot din multiplexul A

Raportor: Covaci Ecaterina, consultant DLF

6) Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la licența de emisie

Raportor: Martin Sergiu, șef DLF

7) Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la instituirea sărbătorii „Ziua Națională a Radioului”

Raportor: Mititelu Ana, consultant SJ

8) Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1340/2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova

Raportor: Mititelu Ana, consultant SJ

9) Diverse:

– *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor licenței de emisie de către furnizorul de servicii media „TV ENTERTAINMENT PLUS” SRL*

– *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, ale art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 de către serviciile media audiovizuale de televiziune*

– *Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către serviciul media audiovizual de televiziune „ITV”*

- Cu privire la dispunerea controlului respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 de către serviciul media audiovizual de televiziune „ITV”
- Cu privire la dispunerea controlului întru identificarea activității de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului și a respectării prevederilor art. 17 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018
- Cu privire la dispunerea controlului privind transmisiunea unui serviciu media audiovizual de televiziune fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ordinea de zi a fost aprobată unanim.

1. S-a examinat: *Cu privire la reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 (perioada monitorizată 09-15 octombrie 2023)*

A raportat: Stețcaia Victoria

Raportul DCSMA se anexează.

Comentarii:

E. RÎBCA: Suntem într-o situație inedită. Vreau să pornesc de la serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, pentru că reflectă o situație. Citez din proiectul de decizie: „*De menționat că în cadrul buletinului informativ „Știrile Pro TV Chișinău” din 10 octombrie 2023 nu a fost inclusă rubrica „Electorală 2023”, deși au fost difuzate două subiecte cu caracter electoral. O știre a relatat despre faptul că concurentul electoral desemnat din partea Mișcării „Speranța-Nadejda”, Andrei Donică, nu a fost înregistrat în cursa electorală pentru mun. Chișinău*”. Este reflectată aici o situație ce ține de lipsa mențiunii „Electorală 2023” la începutul știrilor cu caracter electoral și, respectiv, la sfârșitul acestora. În continuare, la același serviciu media audiovizual de televiziune este menționat: „*În principalele programe informative din 13 octombrie și 15 octombrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” a difuzat două sondaje de opinie. Unul a vizat preferințele politice ale alegătorilor... La reflectarea sondajelor s-a omis să se menționeze metodologia utilizată*”. Sunt două situații diferite, mă așteptam să găsesc în proiectul de decizie două sancțiuni. În Codul serviciilor media audiovizuale avem prevăzute două sancțiuni distincte: art. 84 alin. (5) lit. m) prevede o sancțiune în mărime de la 5000 până la 10 000 de lei, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (1) din Codul electoral, și art. 84 alin. (6) lit. e) prevede, pentru încălcarea art. 90 alin. (2) din Codul electoral, o sancțiune separată: de la 10 000 la 15 000 de lei. Sunt fapte diferite și, respectiv, trebuie aplicate sancțiuni diferite. Am pus în discuție acest subiect cu Serviciul juridic și vreau să continuăm această discuție. Din partea Serviciului juridic am primit răspunsul că nu poate fi, în genere, aplicată această ultimă sancțiune prevăzută la art. 84 alin. (6) lit. e) din CSMA.

SERVICIUL JURIDIC: În speța descrisă considerăm că nu poate fi aplicat art. 90 alin. (2) din Codul electoral deoarece acest articol se referă la situația în care sunt reflectați concurenții electorali, fie direct, fie indirect sau sunt vizați de terți în programe cu caracter electoral care nu sunt menționate în Declarațiile privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor. Prima propoziție de la art. 90 alin. (2) din Codul electoral este o normă imperativă, acesta mai conține și o normă descriptivă: enumeră acele programe electorale la lit. a), b), c), d), e) și o descriere a acestor programe. În cazul serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, ei au inclus știrile în Declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, care a fost aprobată de CA, și știrile sunt program electoral. Problema este că la început și la final nu a fost plasată rubrica sau mențiunea „Electorală 2023”, ceea ce este normă imperativă la pct. 38 din Regulamentul CEC privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media: „*În programele de știri și actualități,*

subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală”, evidențiată prin semnale acustice sau vizuale unice la început și la final”. Faptul că au fost difuzate în știri subiecte cu caracter electoral și nu au fost încadrate în rubrici a fost încălcat anume acest punct din Regulament și nu art. 90 alin. (2) din Codul electoral, pentru care sancțiunea este prevăzută în art. 90 alin. (1) din Codul electoral. În cazul în care furnizorii de servicii media audiovizuale încalcă mai multe puncte din Regulament, membrii urmează să stabilească gravitatea, ținând cont că legiuitorul a prevăzut de la 5000 la 10 000 de lei.

E. RÎBCA: Este suficient ca furnizorii de servicii media să includă programele de știri în declarații pentru a nu putea aplica art. 90 alin. (2) din Codul electoral și sancțiunea respectivă, care este un pic mai mare?

SERVICIUL JURIDIC: Subiectul a fost prezentat în programele de știri și actualități, care au fost menționate în declarații, și marcarea este menționată la pct. 38 din Regulamentul CEC, unde este expres menționat: la început și la final.

E. RÎBCA: Am fost printre puținii care au criticat această prevedere de la art. 90 alin. (2) lit. a) din Codul electoral, conform acestei definiții programele de știri și de actualități cu caracter electoral sunt niște rubrici și grupaje informative evidențiate prin semne acustice, pe de altă parte, ați menționat prevederea din pct. 38 din Regulamentul CEC. Totuși, mă întreb: sancțiunea pentru încălcarea art. 90 alin. (2) lit. a) din Codul electoral este aplicabilă, în general? Eu văd aici o altă noțiune decât o vede Serviciul juridic. Programele de știri și de actualități în calitate de programe cu caracter electoral sunt rubricile, nu întregul program. Mă pune în gardă pct. 38 din Regulamentul CEC, în care scrie negru pe alb: „În programele de știri și actualități, subiectele cu caracter electoral sunt incluse la rubrica specială „Electorală” – și aici se creează o disonanță...

Să punem în discuție această problemă și, ulterior, să cerem Parlamentului Republicii Moldova, Comisiei Electorale Centrale să facă ordine în acest sens, ca să fie o claritate. Mă întorc la ideea pe care am susținut-o public când s-a discutat proiectul CSMA: programele de știri și actualități sunt rubricile evidențiate.

Mi se pare anormal să avem o sancțiune specială și să nu o aplicăm.

E. RÎBCA: Propunerea mea este să mergem pe sancțiunile propuse în proiectul de decizie, pe alineatul care prevede sancțiuni mai mici.

Dar ele trebuie diferențiate: în cazul serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” este vorba de două sancțiuni, respectiv, este necesară o diferențiere în raport cu ceilalți.

R. MIHALEVSCHI: Sunt de acord că sancțiunile trebuie diferențiate pentru „Moldova 1”, „TV 8”, „Radio Moldova”, „Vocea Basarabiei”, unde nu este menționată metodologia sau faptul dacă a fost sau nu autorizat de CEC sondajul de opinie, față de alte servicii media audiovizuale.

E. RÎBCA: O precizare: La „R live TV”, în proiectul de decizie, se menționează: „Totodată, este de specificat că, în perioada de raport, serviciul media audiovizual „R Live TV” a difuzat conferințele de presă ale 3 candidați electorali, înregistrați pentru funcția de primar al capitalei la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023”. Cu adevărat acele conferințe de presă transmise în direct și, ulterior, în reluare, corespund noțiunii de programe de promovare electorală?

RAPORTOAREA: „R Live TV” a indicat în declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor aceste conferințe ca emisiuni de informare despre activitatea candidaților.

E. RÎBCA: Propun să modificăm: a difuzat programe electorale. Rog Direcția control servicii media audiovizuale să monitorizeze dacă aceste transmisiuni au fost precedate și finalizate cu mențiunea „Electorală 2023” în săptămânile care urmează.

RAPORTOAREA: Vreau să fac o precizare ce ține de „Vocea Basarabiei”: a fost exclusă sancțiunea din proiect pentru că astăzi dimineața am mai analizat încă o dată prezentarea sondajului și acesta nu face referire la un sondaj cu caracter politic.

R. MIHALEVSCHI: Aș vrea să abordez subiectul legat de unii politicieni care nu sunt parte a unor partide, de exemplu partidul declarat neconstituțional „Șor”, precum Marina Tauber, Ilan Șor, alți politicieni din acest partid, care figurează în buletinele de știri, dar nu sunt contabilizați în rapoartele de monitorizare. Întrebarea este dacă asemenea subiecți politici urmează să fie incluși în raport? Pentru că sunt situații când există un fel de transfer de imagine, indirect acești subiecți politici participă la alegeri, prin rețelele sociale ei transmit mesaje că susțin un candidat sau altul la alegerile din 05 noiembrie 2023.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciilor media audiovizuale **de televiziune:** „ATV”, „Agro TV Moldova”, „Jurnal TV”, „ITV”, „Moldova 1”, „ALBASAT”, „Orizont TV”, „TV Elita”, „TV Drochia”, „Exclusiv TV”, „Media TV”, „TVR Moldova”, „PRO TV Chișinău”, „Cinema 1”, „Vocea Basarabiei TV”, „TV8”, „R Live TV”, „TVC 21”, „Găgăuzia TV”, „Canal Regional”, „BAS TV”, „N4”, „ONE TV” („LEGAL TV”), „STAR TV” („GN TV”) și „ART-TV”, și de **radiodifuziune sonoră:** „Radio Orhei FM”, „Aquarelle FM”, „Radio Chișinău”, „Jurnal FM”, „Radio Moldova”, „Radio Moldova Tineret”, „Bugeac FM”, „Radio Plai”, „Radio Media”, „HIT FM”, „Radio Relax”, „Radio Roks”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Vocea Basarabiei”, „GRT FM”, „BAS FM”. „Radio Noroc” și se aprobă Raportul de monitorizare privind reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023, pentru perioada 09-15 octombrie 2023.

Raportul de monitorizare privind reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 se remite Comisiei Electorale Centrale și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului și pe paginile web ale furnizorilor de servicii media, cel târziu la data de 21 octombrie 2023, conform prevederilor art. 90 alin. (16) din Codul electoral.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul public de servicii media audiovizuale IP Compania „Teleradio-Moldova”, fondator al serviciului media audiovizual public de televiziune „Moldova-1”, pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (1) din Codul electoral, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

3. Se sancționează cu amendă în mărime de 6 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (1) din Codul electoral, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

4. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale Asociația Obștească „Media Alternativă” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „TV8”, pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (1) din Codul electoral, în conformitate cu art. 84 alin. (5), lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

5. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale „ART-CLUB” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „ART-TV”, pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (1) din Codul electoral, în conformitate cu art. 84 alin. (5), lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

6. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale „PAJURA ALBĂ” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „RADIO CHIȘINĂU”, pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (1) din Codul electoral, în conformitate cu art. 84 alin. (5), lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

7. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul public de servicii media audiovizuale IP Compania „Teleradio-Moldova”, fondator al serviciului media audiovizual public de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (1) din Codul electoral, în conformitate cu art. 84 alin. (5), lit. n) din Codul serviciilor media audiovizuale Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Comentarii:

E. RÎBCA: Art. 90 alin. (16) din Codul electoral obligă furnizorii de servicii media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră care au fost monitorizați să preia acest Raport de monitorizare și să îl publice pe propriile pagini web sau pe paginile de Facebook. Este o prevedere distinctă din Codul electoral, pentru care există sancțiune în CSMA.

DECIZIA nr. 326 din 20 octombrie 2023 se anexează.

2. S-a examinat: *Cu privire la rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, ca urmare a sesizării dlui Ion Ceban*

A raportat: Stețcaia Victoria

Raportul DCSMA se anexează.

A fost audiat: Marian Bucătaru, avocat PP „MAN”

(Înregistrarea Video cu comentariile reprezentantului se păstrează în arhiva CA.)

Întrebări către reprezentant:

E. RÎBCA: Au fost două petiții, una pe care am numit-o rebutată, este vorba de petiția nr. 047 din 04.10.2023. Prima a fost depusă această petiție, după aceea a fost depusă petiția nr. 060 din 12.10.2023, în această petiție se menționează că se anulează prima petiție și am avut a treia petiție – nr. 061 din 13.10.2023. La ședința trecută am întrebat care este diferența dintre prima petiție și cea de a treia?

REPREZENTANT: Ea nu a fost anulată. Cea depusă pe data de 04 octombrie se referă la acele fapte până pe data de 04.10.2023. Petiția din 12 octombrie, suplimentară sau complementară, face referire la datele următoare: 5, 9 și 11 octombrie 2023.

E. RÎBCA: În petiție este menționat: rugăm să o ignorați, rugăm să o anulați, ceva de genul acesta. Vreau să ne amintiți care sunt articolele în temeiul cărora ați solicitat monitorizarea furnizorului de servicii media audiovizuale?

REPREZENTANT: Ele au fost notificate și în ultima sesizare: art. 89, art. 90 alin. (1) și (2) din Codul electoral.

E. RÎBCA: Vă referiți la a patra petiție?

REPREZENTANT: Noi am depus trei sesizări. Nu am indicat nicăieri că anulăm sesizarea precedentă. În toate sesizările care au fost depuse sunt indicate: art. 13 alin. (1) lit. b), art. 13 alin. (5) lit. c) și art. 13 alin. (5) lit. f) din Codul serviciilor media audiovizuale și art. 90 alin. (2) al Codului Electoral.

E. RÎBCA: În petiția nr. 061 din 13 octombrie 2023 este menționat: „*Deși în majoritatea știrilor din această campanie nu se menționează direct concurentul electoral Ion Ceban, este menționat APL Chișinău în conotație negativă cu mențiuni directe despre nerespectarea promisiunilor, ceea ce evident permite să concluzionăm că campania de informare are caracter electoral. Urmează a fi reflectată corespunzător în raporturi depuse și sunt aplicabile prevederile legale electorale*”. Vă rog să precizați dacă doar Ion Ceban înseamnă APL sau mai sunt și alte autorități în raport cu care pot fi constatate conotații politice negative?

REPREZENTANT: A fost prezentată imaginea lui Ion Ceban și omul vede imaginea, ascultă informația și se vede că Ion Ceban, fiind primar general al mun. Chișinău, a promis și nu a făcut. Vorbim de un complex de acțiuni sau inacțiuni, acele principii care au fost ignorate de către furnizorul de servicii media audiovizuale. Textul e una, dar dacă urmărești televizorul, lucrurile se percep diferit.

E. RÎBCA: Cât nu ar fi de straniu, din cele trei reportaje în doar unul apare Ion Ceban, în majoritatea apar experți, reprezentanți ai Guvernului și ai APL.

REPREZENTANT: Mesajul este unic din partea petiționarului: să fie o reflectare corectă, în baza Regulamentului CEC privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, din 04 august 2023. Dacă ai depus o declarație la Consiliul Audiovizualului aceasta trebuie respectată.

Întrebări către raportoare:

E. RÎBCA: Vă rog să prezentați principalele încălcări constatate în contextul acestui control care ar constitui, eventual, obiect pentru sancțiuni?

RAPORTOARE: În reportajul din 11 octombrie 2023 am constatat mai mult abateri: sunt prezentate imagini mai vechi cu foști candidați primari, imaginile nu sunt însoțite nici de mențiunea *arhivă* și nici proveniența acestor imagini. Totodată, au fost interviewate 2-3 persoane fără a fi indicate numele acestora. În opinia noastră, la realizarea acestui reportaj nu s-a ținut cont de rigoare și acuratețe.

E. RÎBCA: În contextul art. 2 alin. (2) din CSMA, acest reportaj difuzat de furnizorul de servicii media de televiziune și o știre însoțită de un mesaj video, mă întreb dacă este domeniul de competență a Consiliului Audiovizualului să examinăm acum această postare pe site-ul „ProTV”?

RAPORTOARE: Aceasta a fost doar o mențiune în proiectul de decizie.

SERVICIUL JURIDIC: Noi am făcut o mențiune pentru că a fost indicat în petiție, noi am verificat.

Mențiune: Membrul CA, E. RÎBCA, a propus vizualizarea reportajului, în condițiile în care lipsește cuvântul *arhivă*, dar sunt menționați anii, și urmează a fi aplicată o sancțiune.

În cadrul dezbaterilor/deliberărilor au luat cuvântul următorii membri:

E. RÎBCA: În reportaj se prezintă nu doar că este informație de arhivă, ci și anul realizării sau difuzării unor asemenea informații. Conform art. 13 alin. (14) din CSMA, în acest caz s-a menționat datarea acestora și nu mențiunea arhivă.

Propun să respingem această petiție, nu înainte de a lua act de rezultatele monitorizării.

A. GONȚA: Consider că acest subiect și, mai ales, ultimul reportaj are legătură directă cu electorala și, în cazul în care s-a dorit să se prezinte un subiect atât de important, cum sunt ambuteiajele, această știre trebuia să fie parte din rubrica „Electorală 2023” și trebuia tratată așa cum consideră furnizorul. Or, în acest caz avem de a face, din punctul meu de vedere, cu o confuzie, pe care telespectatorul poate să și-o facă atât timp cât primarul actual are 3 intervenții directe într-un reportaj și nu neapărat în cea mai bună poziție și doar o dată este prezentat ca primar, de două ori nu este scris cine este și de unde vine. Vrei nu vrei faci legătura cu campania electorală, este inevitabil, oricât de tare ai vrea să zici că e vorba de problema orașului, ambuteiaje au fost și până la 4 octombrie și vor fi și după. Tocmai cu 2 zile înainte să înceapă campania electorală, începe această campanie mediatică foarte binevenită. Știam că serviciul media de televiziune „PRO TV Chișinău” făcea aceste campanii și subiectele de genul acesta erau prezentate în cadrul dezbaterilor, unde concurenții electorali își exprimau opinia și propuneau soluții, ceea ce mi se pare mult mai echitabil și corect. Este adevărat că Ion Ceban trebuie să-și asume faptul, că el automat are mai multe pietre în ograda lui, pentru că este primar încă în exercițiu, dar este primar, și oricum criticile vor veni mai mult în adresa lui. Faptul că un furnizor de servicii media audiovizuale nu face distincția între subiecte electorale, direct sau indirect, probabil aici este mai mult indirect, dar cred că și prin prisma legislației electorale poate fi analizat materialul din 11 octombrie, pentru că pe 5 octombrie a fost același material din 4 octombrie și nu apare nici numele lui Ion Ceban și nu apare nicio imagine, dar pe 11 octombrie a fost prezentat ca un om care a promis ceva și nu a făcut, așa reiese, alături de Chirtoacă și alții și, la urmă, este prezentat ca primar al capitalei. Am observat și eu disonanța asta dintre transcrierea știrii pe site, acolo unde iarăși primarul este menționat, dar la TV au scos numele lui Ion Ceban. Din punctul meu de vedere nu este o problemă să abordeze aceste probleme cu care se confruntă mun. Chișinău, dar pentru că suntem în campanie electorală furnizorii de servicii media trebuie să acorde mai multă atenție felului cum prezintă aceste materiale și să le încadreze corect în rubrica „Electorală 2023”, ca să fie echitate și corectitudine în raport cu toți candidații.

Voi vota admiterea parțială a petiției. Cred că și prin prisma Codului electoral putem să tratăm cel puțin ultimul subiect. Referitor la rigoare și acuratețe, când s-au referit monitorii noștri la imaginile de arhivă și alte neconcordanțe dintre imagine și text sau burtiere, s-au referit la toate reportajele, nu doar la acesta despre care vorbim acum.

Din punctul meu de vedere problema este încadrarea știrii într-o rubrică necorespunzătoare sau, mai degrabă, lipsa acestei știri în cadrul rubricii „Electorală 2023”.

R. MIHALEVSCHI: În Raportul de monitorizare, votat deja, este menționat: „De asemenea, subiectele „Capitala ambuteiajelor” (11.10.2023) și „Ambuteiajele, motiv de ceartă” (13.10.2023), în care apare candidatul electoral Ion Ceban (MAN), difuzate în programele de știri de la ora 20:00, nu au fost incluse în rubrica „Electorală 2023”, fiind relevante prevederile pct. 38 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1137 din 28.07.2023”. Noi deja am sancționat serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” cu amendă de 6 000 de lei, inclusiv pentru această încălcare.

Ce ține de esența acestui subiect, sunt de acord cu ceea ce a spus colega A. Gonța, că trebuia să fie inclus în rubrica „Electorală 2023”.

E. RÎBCA: O precizare: nu trebuie să aplicăm dublu sancțiuni pentru același subiect.

R. MIHALEVSCHI: Ce ține de art. 13, mi-am schimbat opinia după ce am vizualizat ultimul reportaj, pentru că inițial aveam părerea că nu este corect aleasă perioada, oricum nu a fost menționat Ion Ceban. Este prezentată poziția Primăriei – Direcția de mobilitate urbană, în reportaj se vorbește și despre autoritățile centrale că nu și-au îndeplinit misiunea de a construi centura de ocolire etc. Consider că jurnaliștii au dreptul și chiar sunt obligați să urmărească dacă sunt îndeplinite obligațiunile electorale pentru persoanele care sunt inclusiv candidați, deoarece care este sensul să vorbești despre aceasta doar în afara alegerilor, astfel de subiecte trebuie realizate și în perioada electorală, cu condiția să fie corecte, conform rigorilor jurnalistice. În opinia mea, nu este vizat doar Ion Ceban și consider că pe art. 13 nu putem sancționa acest furnizor de servicii media. Ce ține de mențiunea arhivă sunt de acord, pentru că există prevedere foarte clară în CSMA, însă în petiție nu este menționată această încălcare. Eu voi vota pentru a respinge această petiție. Noi putem aplica sancțiune în afara petiției?

E. RÎBCA: Nu întâmplător am întrebant reprezentantul petentului care sunt acele articole din CSMA în baza cărora s-a solicitat control.

RAPORTOAREA: Noi am mers pe art. 13, pentru că acest articol este invocat de petiționar.

R. MIHALEVSCHI: Dacă în petiție este menționat, în general, pe art. 13, atunci poate fi vorba despre aplicarea sancțiunii.

E. RÎBCA: Este menționat: art. 13 alin. (1) lit. b), art. 13 alin. (5) lit. c) și art. 13 alin. (5) lit. f) din Codul serviciilor media audiovizuale.

R. MIHALEVSCHI: Eu nu pot susține această petiție.

L. VIȚU-EȘANU: Să admitem parțial această petiție?

SERVICIUL JURIDIC: Ținând cont de faptul că serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” nu a inclus acest subiect în rubrica „Electorală 2023” și petentul a invocat încălcarea art. 90 alin. (1) și (2) din Codul electoral – admiterea parțială în sensul acestei încălcări care a fost deja sancționat. Sancțiunea dublă nu se aplică. Cu art. 13 urmează să decidă membrii CA.

E. RÎBCA: De fapt, suntem în situația de a admite această petiție, pentru că sancțiunea a fost deja aplicată.

R. MIHALEVSCHI: În petiție sunt invocate art. 13 alin. (1) lit. b), art. 13 alin. (5) lit. c) și art. 13 alin. (5) lit. f) din CSMA.

SERVICIUL JURIDIC: Direcția control servicii media audiovizuale a monitorizat și a evidențiat încălcările constatate. Petiția se admite parțial, pentru că deja a fost constatată încălcare, iar dacă se constată încălcare pe art. 13 – atunci petiția se admite integral.

L. VIȚU-EȘANU: Prin prisma votului dat la primul subiect se admite parțial, în partea ce ține de art. 13 vom supune votului.

S-a decis:

1. Se ia act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”.

Se admit parțial petițiile nr. 047 din 04.10.2023, nr. 060 din 12.10.2023 și nr. 061 din 13.10.2023 din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

2. Se sancționează cu avertizare publică ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

S-a votat: PRO – (4) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Larisa TUREA; **CONTRA – (2)** – Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA.

Motivarea voturilor:

R. MIHALEVSCHI: Am votat împotriva pentru că nu sunt sigur că dacă în petiție nu este menționată această prevedere este cazul să o votăm.

E. RÎBCA: Consider că aplicarea unei sancțiuni în acest caz nu are temei faptic. Lipsesc fapta pentru care furnizorul de servicii media audiovizuale poate fi sancționat.

DECIZIA nr. 327 din 20 octombrie 2023 se anexează.

Ședința a fost întreruptă la ora 13:07 la sugestia membrului CA, Eugeniu RÎBCA, prin votul unanim al membrilor CA, și reluată peste 10 min.

3. S-a examinat: *Cu privire la examinarea rezultatelor controlului dispus prin Decizia nr. 325 din 13 octombrie 2023*

A raportat: Stețcaia Victoria

Raportul DCSMA se anexează.

Comentarii:

L. VIȚU-EȘANU: Ei nu au depus declarații că vor reflecta alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023, au depus doar notificare că nu vor reflecta. Am putea modifica: ei au notificat CA despre nerefectarea alegerilor.

SERVICIUL JURIDIC: Noi am pus accent că nu au depus declarații, pentru că art. 90 alin. (2) din Codul electoral menționează că pot fi difuzate doar programe incluse în declarații.

L. VIȚU-EȘANU: Ceea ce difuzează acești furnizori de servicii media audiovizuale nu există în nicio declarație.

E. RÎBCA: Respectiv, este acel caz despre care am întrebat anterior: când poate fi aplicat art. 84 alin. (6) lit. e) din CSMA?

SERVICIUL JURIDIC: Când nu este programul inclus în declarații, cum am aplicat și în cazul „Jurnal TV” și am câștigat la Curtea de Apel, urmează Curtea Supremă să se expună.

S-a decis:

Se ia act de rezultatele monitorizării serviciilor media audiovizuale de televiziune „Canal 2”, „Canal 3”, „Canal 5”, „Prime”, „Publika TV” și „Mega TV”.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Comentarii:

L. VIȚU-EȘANU: Pe sancțiuni, mi se pare destul de grav când spui că nu vei reflecta și vei reflecta.

E. RÎBCA: Am citit atent proiectul de decizie și am rămas cu impresia că sunt aceleași știri, cel puțin în ceea ce privește titlul. Și aici precizez: monitorizarea „Canal 2”, „Canal 3”, „Canal 5”, „Prime”, „Publika TV” și „Mega TV” – șase servicii media audiovizuale de televiziune cu aceleași știri?

RAPORTOARE: Da.

L. VIȚU-EȘANU: Cu alte cuvinte, un ușor semn de concentrare mediatică.

A. GONȚA: Vorbim de doi furnizori, cred că sancțiuni minime.

E. RÎBCA: Nu mi se pare normal să aplicăm sancțiuni minime, în cazul în care este vorba de cel puțin 7 știri. Propun aplicarea unei sancțiuni de 12 000 de lei în raport cu fiecare serviciu media audiovizual.

L. VIȚU-EȘANU: Mă gândeam la 13 000 de lei, dar sunt de acord să cedez și să susțin propunerea de 12 000 de lei. Totuși, e vorba de campania electorală, nu e vorba de un alt context și mă tem că prin aplicarea unei sancțiuni minime ar putea fi interpretat că nu tratăm serios încălcarea Codului electoral, mai ales atunci când spui că nu vei reflecta, dar, de fapt, faci știri. Eu voi susține 12 000 de lei, dacă nu sunt și alte propuneri.

S-a decis:

1. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei „Telestar Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 2”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (1) – Ana GONȚA.

2. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei „Telestar Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 2”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

3. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei „Telestar Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 3”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (1) – Ana GONȚA.

4. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei „Telestar Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 3”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

5. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Prime”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (1) – Ana GONȚA.

6. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Prime”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

7. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Publika TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (1) – Ana GONȚA.

8. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei „General Media Group Corp” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Publika TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

9. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei „Real Radio” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Mega TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (1) – Ana GONȚA.

10. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei „Real Radio” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Mega TV”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

11. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei „Media Content Distribution” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 5”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (1) – Ana GONȚA.

12. Se sancționează cu amendă în mărime de 12 000 de lei „Media Content Distribution” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 5”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 328 din 20 octombrie 2023 se anexează.

4. S-a examinat: *Cu privire la examinarea cererii de prelungire a licenței de emisie eliberate furnizorului de servicii media Cooperativa „MOLODOSTI”*

A raportat: Habravan Irina

Raportul DLF se anexează.

Comentarii/ Întrebări către reprezentanta „Elita TV”, A. Zaharova:

L. VIȚU-EȘANU: Din câte îmi amintesc, serviciul media de televiziune „TV ELITA” este unul dintre puținele posturi care are programe locale chiar mai mult decât prevăd cotele și normele de la art. 4 din CSMA.

E. RÎBCA: Am participat la acea ședință a Consiliului Audiovizualului din 1997, când vi s-a acordat licența de emisie. Vreau să vă întreb: care este cota din veniturile din publicitate pe care le aveți: publicitatea, sponsorizarea, teleshoppingul, ce procent acoperă din cheltuieli?

REPREZENTANTĂ: În 2021 – 38 la sută au fost publicitatea și teleshoppingul. O bună parte au fost și veniturile din publicitatea electorală, pentru că a fost an electoral.

E. RÎBCA: Dar anul acesta cum stați cu publicitatea electorală?

REPREZENTANTĂ: Zero. Alegerile locale niciodată nu ne-au adus venituri.

E. RÎBCA: Și atunci care este interesul televiziunilor să difuzeze programe electorale, dezbateri?

REPREZENTANTĂ: Anul acesta am făcut 30 de ani de activitate pe piața audiovizuală. Noi suntem din primele 40 de licențe pe care le-a eliberat Consiliul Audiovizualului. Acum pe piață au rămas doar două: „Teleradio-Moldova” și „Elita TV”. Suntem primul post local care a fost clasificat de CA drept post regional. Am construit 4 stații de-a lungul Nistrului, care acopereau cu emisie 6 raioane ale țării.

E. RÎBCA: Am examinat mai multe rapoarte săptămânale ale furnizorilor de servicii media audiovizuale, în cazul „Elita TV” am sesizat că prezentați știri despre concurenții electorali de la nivel local și mai puțin despre concurenții/partide politice care se lansează nu doar la nivel local, ci și la nivel național. De ce, nu prezintă interes?

REPREZENTANTĂ: În știrile noastre ne străduim să nu pierdem cele mai importante informații de la nivel național și să punem accent pe regiunile unde suntem noi. De săptămâna viitoare încep dezbaterile electorale, care nu sunt niște ping-pong-uri de discuție, de fiecare dată schimbăm formatul, facem ca să fie interesante, ca cetățeanul să-și ia ce e mai util, dar nu să asculte promisiuni goale.

E. RÎBCA: Știu că puneți accent pe Rezina. Care credeți că este auditoriul „Elita TV”, având în vedere unitățile administrativ-teritoriale?

REPREZENTANTĂ: Deja nu mai putem vorbi despre unitățile administrativ-teritoriale pentru că din iulie ANRCETI ne-a obligat să sistăm toate stațiile noastre de emisie, care au fost construite de noi din granturi și accesibile pentru a emite semnalul digital. Eu pot face trimitere doar la auditoriul online. Avem aproape 16 000 de abonați doar pe Facebook, 5000 pe YouTube. Nu avem bani pentru măsurători. De fiecare dată facem trimitere la decizia Consiliului Audiovizualului prin care „Elita TV” a fost clasificată ca post regional, fiind furnizate datele de la operatorii IPTV și acolo este menționat că noi suntem accesibili pentru 2,7 mln. de abonați ai acestor distribuitori.

R. MIHALEVSCHI: Ați menționat despre stațiile care stau, le păstrați cumva?

REPREZENTANTĂ: Noi le păstrăm până mai este posibil.

R. MIHALEVSCHI: Ați participat la concursurile pentru multiplexele național sau regional?

REPREZENTANTĂ: Nu avem bani să plătim pentru multiplex.

S-a decis:

Se admite cererea f/nr. din 05.10.2023 a furnizorului de servicii media Cooperativa „MOLODOSTI” și se prelungește Licența de emisie seria AC nr. 000022 din 26.01.2010 (cu eliberarea unui formular nou) pentru serviciul de televiziune „TV ELITA”, pentru o perioadă de nouă ani, al cărui serviciu de programe urmează să fie difuzat prin rețelele distribuitorilor de servicii din țară.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 329 din 20 octombrie 2023 se anexează.

5. S-a examinat: *Cu privire la revocarea dreptului de utilizare a unui slot din multiplexul A*

A raportat: Covaci Ecaterina

Raportul DLF se anexează.

Comentarii/ Întrebări către raportoare:

L. VIȚU-EȘANU: Atunci când spuneți că furnizorul nu a dat curs... Vine vreun mesaj înapoi? Este vreo problemă tehnică, este totul în regulă cu e-mailul la care transmitem informațiile?

RAPORTOARE: Furnizorul nu a răspuns la nimic. Doar acum o lună și jumătate furnizorul de servicii media a confirmat prin intermediul platformei Viber că e-mailul este corect și că a recepționat scrisorile Consiliului Audiovizualului.

L. VIȚU-EȘANU: E-mailul este acela inclus în raportul anual și în Registrul furnizorilor de servicii media de televiziune? Deci, nu putem fi, ulterior, acuzați că nu a știut, nu a primit.

RAPORTOARE: Da.

E. RÎBCA: În scrisoarea de răspuns din partea poștei este marcat – plecat. Ați trimis pe adresa indicată în actele furnizorului de servicii media audiovizuale?

RAPORTOARE: Da, este aceeași adresă, doar că, probabil, și-a schimbat adresa, dar nu a notificat CA.

E. RÎBCA: Din scrisorile pe care le-am primit de la autoritatea tehnică în domeniu am înțeles că avem 1 sau 2 sloturi libere. Câte sunt, de fapt?

RAPORTOARE: Două.

E. RÎBCA: Am anunțat concurs pentru aceste sloturi?

S. MARTIN, șef DLF: Nu am anunțat, așteptăm avizul de la minister.

E. RÎBCA: În condițiile în care dna Zaharova, reprezentanta postului „Elita TV”, menționa că nu au bani pentru a ajunge în multiplex, vreau să precizez: în acest Multiplex A, difuzarea este realizată în mod gratuit?

S. MARTIN, șef DLF: În momentul de față, toate cheltuielile sunt acoperite din bugetul de stat.

R. MIHALEVSCHI: Mi se pare important să menționez că noi am sancționat acest furnizor de servicii media audiovizuale pentru întreruperea nemotivată a activității. Deci, a încălcat decizia CA, care prevedea că trebuie să anunțe despre începerea emisiei. Este vorba de bunul statului, iar furnizorul de servicii media nici nu răspunde, nici nu activează, de aceea este corect să punem la vot retragerea dreptului de utilizare a unui slot din Multiplex.

L. VIȚU-EȘANU: Să oferim altcuiva dreptul să folosească acest slot.

E. RÎBCA: În CSMA este prevăzut acest drept, or, în condițiile în care nici măcar corespondență cu acest furnizor de servicii media nu există, consider justificat să supunem votului retragerea dreptului de utilizare a unui slot din Multiplex, cu atât mai mult cu cât utilizarea acestor sloturi este gratuită.

S-a decis:

Se revocă dreptul furnizorului de servicii media Asociația Obștească „PEOPLE FOR FREE MEDIA”, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „Cotidianul TV – CTV”, de a utiliza slotul din Multiplexul A, în temeiul prevederilor art. 25¹ alin. (8) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 330 din 20 octombrie 2023 se anexează.

6. S-a examinat: *Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la licența de emisie*

A raportat: Martin Sergiu

Raportul DLF se anexează.

Comentarii:

E. RÎBCA: Vreau să aduc mulțumiri Asociației Presei Electronice pentru acest proiect, pentru acest imbold. Este adevărat, am intervenit cu foarte multe modificări, ultimele la care am lucrat țin de: 1) modificarea titlului acestui regulament; 2) ține de lucrul care, deocamdată, nu a fost finalizat – cerința CNA-ului de a avea în concursul de licențiere niște criterii obiective. Am constatat, cu regret, că o asemenea cerință nu este posibilă. Chiar în CSMA avem prevederi reflectate în pct. 31 și 32 din acest regulament. Și în CSMA, și în Regulament avem prea multe criterii pe care trebuie să le respectăm, ceea ce, de facto, face imposibilă adoptarea unor criterii obiective. Vreau să aduc un exemplu: în cazul în care oferim o frecvență într-un raion pe prim-plan trebuie să fie pluralismul și, respectiv, să vedem ce posturi sunt difuzate acolo. Când este vorba de Chișinău, cred eu, ar trebui să ne conducem de ponderea în procente de programe audiovizuale de producție proprie etc.

De asemenea, este vorba de modificări în ceea ce privește procedura. Sper ca acest Regulament să fie adoptat, să ajungem ca furnizorii de servicii media să prezinte concepții sau structuri ale serviciilor de programe în următoarele două luni după intrarea în vigoare a acestui Regulament.

O remarcă care trebuie să o facem astăzi: concursurile pe care le vom lansa săptămâna viitoare în ceea ce privește utilizarea sloturilor din multiplex... O întrebare foarte retorică: Vom reuși să finalizăm aceste concursuri până la 01 ianuarie, pentru că am văzut în proiectul de decizie că secțiunea a 3-a a Regulamentului cu privire la licența de emisie intră în vigoare la data de 01 ianuarie 2024.

RAPORTOR: Potrivit Regulamentului în vigoare privind desfășurarea concursurilor pentru acordarea dreptului de utilizare a sloturilor din Multiplex și frecvențelor radio avem la dispoziție 30 de zile pentru depunerea dosarelor, plus 15 zile lucrătoare pentru anunțarea rezultatelor. Ne încadrăm.

S-a decis:

Se aprobă Regulamentul cu privire la licența de emisie (se anexează).

În termen de două luni din data intrării în vigoare a prezentei decizii, furnizorii de servicii media audiovizuale vor prezenta Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova pentru aprobare concepțiile generale ale serviciilor media audiovizuale ale căror fondatori sunt, conform anexei nr. 2 la Regulamentul cu privire la licența de emisie.

Secțiunea a 3-a a Regulamentului cu privire la licența de emisie intră în vigoare la data de 01 ianuarie 2024.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 331 din 20 octombrie 2023 se anexează.

7. S-a examinat: *Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la instituirea sărbătorii „Ziua Națională a Radioului”*

A raportat: Mititelu Ana

Raportul SJ se anexează.

S-a decis:

Se aprobă și se prezintă Cancelariei de Stat a Republicii Moldova prezentul Aviz la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la instituirea sărbătorii „Ziua Națională a Radioului”.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 332 din 20 octombrie 2023 se anexează.

8. S-a examinat: *Cu privire la avizarea proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1340/2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova*

A raportat: Mititelu Ana

Raportul SJ se anexează.

Comentarii/Întrebări către raportor:

E. RÎBCA: Consider că președintele Consiliului Audiovizualului, cu atât mai mult vicepreședintele Consiliului Audiovizualului și/sau alți membri ai Consiliului Audiovizualului nu trebuie să fie în această Comisie pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova. Credeți că membrii CA, președintele, vicepreședintele pot face parte din asemenea comisii? Este această calitate conformă standardelor europene în domeniu?

SERVICIUL JURIDIC: Nu pot să dau un răspuns dacă este conform standardelor UE, dar vreau să menționez că din această comisie fac parte și alte autorități publice, cum este ANRE, Procuratura Generală, CNA-ul, SIS-ul. Este o comisie care reglementează situația excepțională și în cazul în care sunt, probabil, probleme ce țin de informarea populației, autorii proiectului au considerat oportun că trebuie să fie și reprezentantul Consiliului Audiovizualului.

E. RÎBCA: Eu vreau să-mi argumentez votul contra acestei hotărâri. Această calitate de membru al Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a președintelui Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova a fost consacrată prin Hotărârea Guvernului nr. 122/2022 privind modificarea Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1340/2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova. Această hotărâre a Guvernului Republicii Moldova a fost adoptat și publicată în aceeași zi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în ziua de 24 februarie 2022 – ziua începutului războiului din Ucraina. Avizarea sau consultarea publică

asupra proiectului Hotărârii Guvernului nr. 122/2022 în condițiile în care în acea zi a început războiul ruso-ucrainean evident nu au fost pe ordinea de a Cabinetului de Miniștri. În acest context, țin să reamintesc că nici noi nu am avut posibilitate să ne pronunțăm asupra acestui aspect. Mi se pare important să ne pronunțăm astăzi, pentru că această problemă ține de autonomia Consiliului Audiovizualului.

În preambulul CSMA, în baza căruia își desfășoară activitatea CA, se prevede: „*Prezentul cod transpune Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale)*”. În art. 30A și art. 30B din Directiva serviciilor mass-media audiovizuale sunt prevăzute anumite obligații privind autoritățile și/sau organismele de reglementare ale statelor membre, reglementări pe care și le-a asumat să le respecte și Republica Moldova în procesul de integrare europeană. Potrivit art. 30A din Directiva serviciilor mass-media audiovizuale: „*Fiecare stat membru desemnează una sau mai multe autorități naționale de reglementare și/sau una sau mai multe organisme naționale de reglementare. Statele membre se asigură că acestea sunt distincte din punct de vedere juridic de Guvern și independente din punct de vedere funcțional de guvernele lor respective și de orice alt organism public sau privat. Această dispoziție nu aduce atingere posibilității statelor membre de a institui autorități de reglementare care să aibă competențe de supraveghere asupra unor sectoare diferite*”. Mi se par relevante, de asemenea, în contextul examinării și adoptării acestui proiect de decizie și prevederile din pct. 16 din Memorandumul explicativ la Recomandarea 2023 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la independența și funcțiile autorităților de reglementare a sectorului radiodifuziunii: „*Este clar stabilit faptul că pentru a garanta autorităților de reglementare maximum de independență ar trebui ca regulile în materie de incompatibilitate să fie definite astfel încât să se evite că aceste autorități se aplece sub influența puterii politice*”. Recomandarea dispune, de asemenea, că reguli clare ar trebui să garanteze că membrii autorităților de reglementare nu pot primi mandat și nici instrucțiuni de la vreo persoană sau instanță și că ei trebuie să se abțină de a face orice declarație sau de a întreprinde orice acțiuni susceptibile de a dăuna independenței funcției lor sau prin care ar profita în scopuri politice. Chiar dacă Recomandarea nu indică acest lucru în mod expres este preferabil pentru independența autorităților de reglementare ca membrii lor să nu fie membri ai Parlamentului sau ai Guvernului sau să exercite alt mandat politic pe durata mandatului lor.

Propunerea mea este să excludem președintele și vicepreședintele CA din componența Comisiei pentru Situații Excepționale.

R. MIHALEVSCHI: Nu sunt pregătit să susțin propunerea dlui E. Rîbca.

S-a decis:

Se aprobă și se prezintă Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Cancelariei de Stat a Republicii Moldova prezentul Aviz la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1340/2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cu propunerea de a exclude președintele și vicepreședintele CA din componența Comisiei pentru Situații Excepționale.

S-a votat: **PRO – (4)** – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Eugeniu RÎBCA; **CONTRA – (2)** – Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 333 din 20 octombrie 2023 se anexează.

Diverse:

R. MIHALEVSCHI: Solicit inițierea controlului cu privire la schimbarea componenței asociațiilor fără acordul prealabil al CA în cazul furnizorului de servicii media „TV ENTERTAINMENT PLUS” SRL – serviciul media audiovizual „TV Plus”.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor licenței de emisie de către furnizorul de servicii media „TV ENTERTAINMENT PLUS” SRL.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 334 din 20 octombrie 2023 se anexează.

Ședința a fost întreruptă la ora 14:43 la sugestia membrului CA, Eugeniu RÎBCA, prin votul unanیم al membrilor CA, și reluată la ora 15:46.

R. MIHALEVSCHI: Propun să inițiem un control pe respectarea art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 în cadrul principalului buletin de știri în orele de maximă audiență de seară și/sau emisiuni de informare electorală, și respectarea art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 de către serviciile media audiovizuale de televiziune incluse în lista „must carry” și de către furnizorii de servicii media de televiziune naționale generaliste sau de știri, care au declarat că vor reflecta alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023, începând cu 23 octombrie 2023.

Respectiv, va fi necesar ca procedura administrativă inițiată prin Decizia nr. 305 din 29 septembrie 2023 să fie finalizată odată cu prezentarea raportului pentru săptămâna curentă în ședința următoare.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, ale art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 de către serviciile media audiovizuale de televiziune incluse în lista „must carry” și de către furnizorii de servicii media de televiziune naționale generaliste sau de știri, care au declarat că vor reflecta alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023, începând cu 23 octombrie 2023.

S-a votat: PRO – (5) – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA; **CONTRA – (1)** – Eugeniu RÎBCA.

DECIZIA nr. 335 din 20 octombrie 2023 se anexează.

R. MIHALEVSCHI: Solicit inițierea controlului respectării prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 în reflectarea subiectului referitor la evacuarea cetățenilor Republicii Moldova din statul Israel în principalele buletine de știri difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „ITV” pe data de 13 și 16 octombrie 2023.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 de către serviciul media audiovizual de televiziune „ITV”, ca urmare a reflectării subiectului referitor la evacuarea cetățenilor Republicii Moldova din statul Israel în principalele buletine de știri difuzate pe 13-16 octombrie 2023.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 336 din 20 octombrie 2023 se anexează.

R. MIHALEVSCHI: Solicit inițierea controlului respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 de către serviciul media audiovizual de televiziune „ITV” în cadrul programului audiovizual „Вечерний Буймистру”, difuzat pe 08 și 15 octombrie 2023.

S-a decis:

Se dispune controlul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 de către serviciul media audiovizual de televiziune „ITV”, ca urmare a difuzării programului audiovizual „Вечерний Буймистру” pe 08 și 15 octombrie 2023.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 337 din 20 octombrie 2023 se anexează.

Comentarii:

E. RÎBCA: 1) Nu am votat pentru modificarea metodologiei de monitorizare pentru că o astfel de modificare consider că trebuie să fie efectuată până la începutul monitorizării, metodologia urmând să fie constantă pe parcursul întregii perioade de monitorizare.

2) Îmi rezerv dreptul de a avea acea opinie pe care am avut-o și în contextul examinării unui alt program de satiră, atunci când este vorba de asemenea programe.

3) Am promis să intervin în contextul subiectelor suplimentare cu solicitarea de a fi prezentă o reacție a Consiliului Audiovizualului la raportul de monitorizare prezentat de Centrul pentru Jurnalism Independent. Care va fi această reacție urmează să decidă aparatul CA. Consider că trebuie să depășim acea practică care a existat anterior, când Consiliul Audiovizualului nu reacționa la rapoartele de monitorizare.

L. VIȚU-EȘANU: În calitate de președintă a aparatului Consiliului Audiovizualului salutăm rapoartele societății civile. Toți membrii au văzut aceste rapoarte, directoarea adjunctă a Direcției control servicii media audiovizuale a urmărit conferința de presă a CJI-ului, unde a constatat că CJI-ul a remarcat că noi suntem punctuali în a ne prezenta rapoartele săptămânal și a le discuta aici. Suntem gata ori de câte ori va fi judicios să ne autosesizăm în urma constatărilor din rapoartele societății civile, care sunt foarte importante, pentru că ele au și rolul de a veni cu rapoarte de alternativă la rapoartele emise de autorități.

L. VIȚU-EȘANU: Propun inițierea unui control similar celui pe care l-am demarat acum câteva săptămâni în Găgăuzia. Din nou este vorba de faptul că pe parcursul anului, în regiunea găgăuză, în cadrul controalelor inopinate, Consiliul Audiovizualului a identificat activitatea de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale fără actul permisiv autorizația sau licența de emisie. Rog susținerea ca să facem acest control în conformitate cu art. 75 din CSMA, ca să identificăm activități de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului, iar în cazul identificării unei asemenea activități, să verificăm dacă sunt respectate prevederile art. 17 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a decis:

Se dispune controlul întru identificarea activității de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului, în regiunea UTA Găgăuzia, și, în cazul depistării unei asemenea activități, verificarea respectării prevederilor art. 17 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 338 din 20 octombrie 2023 se anexează.

L. VIȚU-EȘANU: După cum ați văzut, zilele acestea am fost solicitați să tot comentăm o situație în care la un distribuitor de servicii media audiovizuale „Starnet”, juridic este vorba de „TV Box” SRL, a apărut postul „Moldova Europeană”. Constatăm că un astfel de post nu există în registrele CA, nici în registrul posturilor care au licență, nici în registrul posturilor care sunt retransmise în Republica Moldova, prin urmare propun să inițiem un astfel de control pe activitatea cu sau fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului.

S-a decis:

Se dispune controlul privind transmisiunea serviciului de televiziune „Moldova Europeană” fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

DECIZIA nr. 339 din 20 octombrie 2023 se anexează.

Dna Liliana VIȚU-EȘANU, președinta ședinței, a constatat că ordinea de zi a fost epuizată și a pus la vot aprobarea închiderii acesteia.

S-a votat: PRO – (6) UNANIM – Liliana VIȚU-EȘANU, Ana GONȚA, Tatiana CRESTENCO, Ruslan MIHALEVSCHI, Eugeniu RÎBCA, Larisa TUREA.

Ședința a fost declarată închisă.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

Ex. Lilia Guțu